

Asia: VN/10633/2020

Digitaaliset keinot koronaviruskriisin jälkihoidossa -työryhmän väliraportti

Väliraportissa on kuvattu koronaviruskriisin aikaista digiloikkaa laajasti eri sektoreilla. Katsotteko, että sektorien kehitystyötä on kuvattu riittävällä tavalla?

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

Kyllä. Selvitys on varsin kattava kuvaus eri sektorien digitilanteesta.

Katsotteko, että toimet, joita väliraportissa esitetään, riittävässä määrin edistävät tavoitteita? Jos ette, miten toimenpiteitä tulisi täydentää?

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

Kyllä. Ehdotukset ovat kannatettavia seuraavilla täydennyksillä ja tarkennuksilla:

Toimenpide-ehdotukset 2 ja 3:

- Kun digitalisaatiota hyödynnetään oppimisessa, myös opettamisen toimintamallit vaativat muutoksia.

Toimenpide-ehdotus 9:

- Pienoperaattoreilta tulee edellyttää samoja pelisääntöjä kuin valtakunnallisilta operaattoreilta mm. taajuuksien tehokkaan käytön ja turvallisuuden varmistamiseksi.
- On tärkeää, että laajakaistarakentaminen jatkossakin perustuu markkinaehtoiseen rakentamiseen, asiakastarpeeseen ja luontaiseen kysyntään. Julkista rahoitusta tulee kohdentaa ainoastaan alueille, joille ei markkinaehtoisesti synny tarjontaa. Julkisen tuen tulee olla myös aidosti teknologianeutraalia, jotta tuki ei aiheuta markkinavääristymiä. Esim. nykyinen laajakaistarakentamisen tukimalli ei mahdollista fixed wireless 5G-ratkaisua, jolla voidaan tarjota 100 Mbit/s laskeva siirtotienopeus ja nopeuksia aina 1 Gbit/s asti.

Toimenpide-ehdotukset 13 ja 15:

- Varmistetaan, että myös palvelualat ovat vahvasti mukana Tekoäly 4.0 -ohjelmassa, jolloin eri toimialat tukevat ja voivat oppia toisiltaan.

Toimenpide-ehdotus 18:

- Tukipalveluissa ja -muodoissa tulisi hyödyntää kaupallisten toimijoiden palveluita, mikä osaltaan edistää työllisyyttä ja yrittäjyyttä.

Toimenpide-ehdotus 19:

- Laitehankintoja voi toteuttaa myös kaupallisilla palvelumalleilla, jolloin samalla on mahdollista huolehtia laitteiden elinkaaresta, tietoturvallisuudesta, (käytön)tukipalveluista yms.

Toimenpide-ehdotus 21:

- Puheentunnistus tulee ulottaa kaikkeen tekemiseen, missä se helpottaa ja parantaa digitaalista käyttökokemusta.

Toimenpide-ehdotus 25:

- Mobiilivarmenne on turvallinen ja laajasti käytettävissä oleva vahva sähköisen tunnistamisen väline, jota kannattaa hyödyntää.

Mitkä toimenpide-ehdotukset tulisi priorisoida? Millä perusteilla?

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

- Priorisoisimme hankkeita, jotka edistävät julkisen hallinnon keventämistä digitalisaation avulla sekä vauhdittavat digipalveluiden ja -tuotteiden kehittämistä markkinoille. Suomella on hyvät edellytykset hyödyntää pandemian synnyttämät digiopit ja parhaat käytännöt tuotteissa ja palveluissa.
- Priorisoisimme myös hankkeita, jotka purkavat esteitä paikka- ja aikariippumattomilta toimintamalleilta kuten etätyöltä, -opetukselta ja -asioinnilta. Tällä on monia myönteisiä vaikutuksia niin yksilöiden kuin yhteiskunnankin kannalta.
- Lisäksi on keskeistä, että jatketaan Suomen edelläkävijyyttä tietoliikenneverkkojen laadussa ja kattavuudessa tukevaa taajuus- ja viestintäpolitiikkaa.

Mitä toimenpide-ehdotusten toteutuksessa tulee huomioida?

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

Digiloikka on otettu etätyöskentelyssä. Nyt muunkin tekemisen digitoinnissa tulisi ottaa kunnon harppaus. Julkinen hallinto voisi näyttää esimerkkiä ja digitoida palvelujaan määrätietoisesti. Julkisen sektorin tulee toimia digitaalisten ratkaisujen ja palveluiden ostajana, eikä itse tehden. Samalla tämä osaltaan antaisi yrityksille referenssejä.

Toimenpide-ehdotuksissa on viitattu jo käynnissä oleviin hankkeisiin, joiden osana toimenpiteitä voidaan edistää. Tunnistattekko muita hankkeita, joihin toimenpiteet tulisi kytkeä?

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

Kannattaa harkita toimenpiteiden mahdollista kytkemistä myös varautumissuunnitelmiin ja niiden kehittämiseen. Lisäksi kannattaa arvioida, voisiko joitain toimenpiteitä edistää EU-tason ohjelmien kautta.

Keitä toimenpiteissä ja niiden toteutuksessa/mahdollisissa tulevissa hankkeissa tulisi olla mukana ja miten hankkeet tulisi resursoida? Olisitteko itse halukas osallistumaan toteutukseen?

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

- Julkiset toimijat ovat hyvin huomioituina toimenpide-ehdotuksissa. Lisäksi yritysten ja yrittäjäjärjestöjen olisi tärkeää osallistua tiettyjen toimenpiteiden suunnitteluun ja toteutukseen.
- Kyllä. Elisa on valmis osallistumaan toimenpiteiden suunnitteluun ja toteuttamiseen sekä jatkamaan aktiivisesti työtään missiomme ”Digitalisaatiolla kestävä tulevaisuus” mukaisesti.

Vapaamuotoinen lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Koronakriisin vauhdittama voimakas etätyöskentelyn kasvu on osoittanut, että Suomessa on erittäin hyvät tietoliikenneverkot, mikä itsessään on antanut ja antaa hyvät mahdollisuudet toteuttaa kestävää digitaalisuutta vielä nykyistäkin kattavammin niin julkisissa kuin yksityisissä palveluissa. Elisan 5G-verkon alueella on jo yli 1 miljoonaa asukasta, kun esimerkiksi Ruotsissa vasta testataan 5G-käyttöä.

Kun pandemian rajoitustoimet puretaan, tarvitaan kysynnän vauhdittamista. Julkista kysyntää voidaan vauhdittaa mm. tekemällä hankintoja julkisten palvelujen digitoimiseksi.

Asiointipalveluiden kehittämisessä toimintamallit tulee lähtökohtaisesti suunnitella digitaalisiksi ”Digital First” -periaatteella.

Pandemia on aiheuttanut muutoksia toimintamalleihin ja arjen käytäntöihin. Näistä on hyödynnettävä parhaat opit. Osa-alueita ovat esimerkiksi etätyön ja -asioinnin käytännöt, verkkokaupan murros/kasvu, terveydenhuollon etäpalvelut ja digiratkaisut.

ICT-alalla ja digitalisaatiolla on suuri rooli kestäväen kehityksen toteuttamisessa ja yhteiskunnan toimintatapojen muuttamisessa ympäristömyönteisemmäksi. Palvelujen muuttuessa digitaalisiksi voidaan vähentää päästöjä sekä optimoida logistiikkaa ja tuotantoa niin energian käytön kuin materiaalien suhteen. Tekoälyn ja muun digitaalisuuden kautta voimme toimia resurssiviisaammin ja olla myös osa kiertotaloutta.

ELISA OYJ

Jyri Järvihaavisto

Yhteiskuntasuhdejohtaja

Järvihaavisto Jyri
Elisa Oyj